

Sygn. akt II Ca 25/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2013r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Rajczakowski

Sędziowie: SO Jerzy Dydo

SO Alicja Chrzan

Protokolant: Alicja Marciniak

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2013r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa Parafii (...)w W.

przeciwko (...) SA w W.

o zapłatę 10.215zł

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 19 listopada 2012r., sygn. akt VIII C 841/12

I zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądza od strony pozwanej (...) SAw W.na rzecz strony powodowej Parafii (...)w W.kwotę 10.215 (dziesięć tysięcy dwieście piętnaście) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 lipca 2010r. (pkt I) oraz koszty procesu w kwocie 2.928zł

(pkt II) ;

II zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej 1.711zł kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 25/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 19 listopada 2012r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo Parafii (...)w W.przeciwko (...) S. A.w W.o zapłatę 10.215 zł. oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny. W okresie od 4 listopada 2009 r. do 3 listopada 2010 r. stroną powodową Parafię (...)w W.i stroną pozwaną (...) S.A.w W.łączyła umowa ubezpieczenia autocasco nr (...), dla klienta indywidualnego oraz małego i średniego przedsiębiorcy, dotycząca samochodu marki O. (...), o nr rej. (...). Jak wynikało z § 2 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco dla klienta indywidualnego oraz małego i średniego przedsiębiorcy strony pozwanej, ustalonych uchwałą Zarządu (...) S.A.Nr (...)z dnia 9 lutego 2009 r., w porozumieniu z ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub

odmienne od ustalonych w niniejszych OWU. Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 4 ogólnych warunków ubezpieczeniem tym nie są objęte szkody powstałe podczas kierowania pojazdem niezarejestrowanym lub pojazdem nie posiadającym ważnego dowodu rejestracyjnego lub ważnego badania technicznego – jeżeli w odniesieniu do tego pojazdu obowiązuje wymóg rejestracji i dokonywania okresowych badań technicznych. W dniu 9 czerwca 2010 r. doszło do kolizji drogowej w/w pojeździe, kierowanego przez proboszcza strony powodowej W. S. w miejscowości O., polegającej na tym, że W. S. nie zauważył nadjeżdżającej ciężarówki, w wyniku czego został przez nią uszkodzony przód samochodu strony powodowej. Winnym tejże kolizji drogowej był W. S., który został ukarany mandatem karnym. W dniu 10 czerwca 2010 r. strona powodowa zgłosiła stronie pozwanej wyżej opisaną szkodę. Pismem z dnia 15 czerwca 2010 r. strona pozwana wezwała stronę powodową do przedłożenia szeregu dokumentów koniecznych do ustalenia odpowiedzialności (...) S.A. i wysokości odszkodowania, tj.:

- dowodu rejestracyjnego pojazdu marki O. o nr rej. (...) (w przypadku zatrzymania oryginału przez Policję – kopii potwierdzonej w Urzędzie Komunikacji),
- dowodu osobistego,
- prawa jazdy kierowcy pojazdu,
- notatki policyjnej z miejsca wypadku – w przypadku jej posiadania,
- upoważnienia do reprezentowania firmy przed zakładem ubezpieczeń oraz podpisywania wszelkich oświadczeń w imieniu użytkownika/właściciela (wymaganych podczas likwidacji szkody),
- dyspozycji o wypłacie odszkodowania (np. nazwa banku i nr konta lub upoważnienie do odbioru odszkodowania przez inny podmiot/osobę),
- oświadczenia, czy w chwili zdarzenia pojazd używany był za zgodą właściciela, w terminie 7 dni.

Pismem z dnia czerwca 2010 r. strona pozwana poinformowała stronę powodową, iż z uwagi na zakres uszkodzeń pojazdu jego naprawa jest ekonomicznie nieuzasadniona. Przewidywane koszty naprawy pojazdu przekroczą bowiem jego wartość i (...) S.A. nie pokryje kosztów ewentualnej naprawy pojazdu. W związku z powyższym rozmiar szkody został określony jako różnica między wartością pojazdu bezpośrednio przed zdarzeniem, a jego wartością po zdarzeniu, czyli wartością pojazdu uszkodzonego:

- wartość pojazdu bezpośrednio przed zdarzeniem (brutto) – 16.100,00 zł,
- wartość pojazdu po zdarzeniu (brutto) – 5.885,00 zł,
- wartość odszkodowania (brutto) – 10.215,00 zł.

Jednocześnie strona pozwana poinformowała, że w celu ustalenia wartości pojazdu w stanie uszkodzonym został on skierowany na specjalistyczną platformę internetową, gdzie podmioty specjalizujące się w obrocie uszkodzonymi pojazdami składają oferty zakupu pojazdu. Decyzję o odsprzedaniu strona powodowa winna podjąć do 13 lipca 2010 r., tj. do końca terminu obowiązywania oferty. Pismem z tego samego dnia, tj. 23 czerwca 2010 r. strona pozwana ponownie wezwała stronę powodową do przedłożenia wymienionych wyżej dokumentów koniecznych do ustalenia odpowiedzialności (...) S.A. i wysokości odszkodowania, m.in. dowodu rejestracyjnego pojazdu (a w przypadku zatrzymania oryginału przez Policję – kopii potwierdzonej w Urzędzie Komunikacyjnym). Jednocześnie wskazała, że na obecnym etapie likwidacji szkody nie jest możliwe zaspokojenie przez (...) S.A. zgłoszonych roszczeń. Zgromadzona dotychczas dokumentacja nie pozwala również na dokonanie wypłaty bezspornej części odszkodowania. Powyższe dokumenty zostały złożone stronie pozwanej w dniu 5 lipca 2010 r. W dniu 8 lipca 2010 r. strona powodowa sprzedała Firmie (...) A. O. w K. samochód marki O. (...) o nr rej. (...) za kwotę 5.350,00 zł. W dniu 27 lipca 2010 r. strona powodowa przedłożyła stronie pozwanej zaświadczenie z dnia 23 lipca 2010 r. Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Handlowo – Usługowego (...) Z. P. w W. o serwisowaniu w latach 2009-2010 samochodu marki O. (...) o nr rej. (...).

W dniu 30 lipca 2010 r. strona powodowa przedłożyła stronie pozwanej pismo z tego samego dnia wraz z kolejnymi dokumentami dotyczącymi m.in. serwisowania uszkodzonego pojazdu w firmie (...)w W.. W piśmie tym wskazała ona, że z rozmowy telefonicznej dowiedziała się, nie bez zaskoczenia, iż są wątpliwości co do stanu technicznego pojazdu w dniu powstania szkody. Strona powodowa podniosła dalej, że przez cały czas eksploatacji tego pojazdu (prawie 7 lat) dużą wagę przywiązywała do sprawności technicznej samochodu. Nieraz pojazd pokonywał znaczne odległości i przed każdym wyjazdem mechanicy sprawdzali wszelkie układy, a szczególnie te mające bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo. Także i podczas ostatniej wizyty w warsztacie proboszcz strony powodowej prosił, po sprawdzeniu, o odpowiedni wpis do książki serwisowej. Fakt posiadania świeżego przeglądu technicznego spowodował, że nie sprawdzono wpisu w dowodzie rejestracyjnym. Strona powodowa podniosła, że przyczyną kolizji była osłabiona zmęczeniem koncentracją kierowcy, a nie stan techniczny pojazdu. Nadto strona powodowa wskazała, że od wielu lat korzysta z usług ubezpieczeniowych strony pozwanej z zadowoleniem, co prosi wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji. Pismem z dnia 9 sierpnia 2010 r. strona pozwana odmówiła stronie powodowej wypłaty odszkodowania powołując się na przepis § 8 ust. 1 pkt 4 o.w.u.. W uzasadnieniu wskazała ona, że z dokumentacji zebranej w aktach sprawy wynika, iż uszkodzony pojazd nie posiadał w dniu zdarzenia aktualnego badania technicznego, które utraciło swoją ważność w dniu 27 kwietnia 2010 r. Pismem z 10 grudnia 2010 r. strona pozwana ponownie odmówiła stronie powodowej wypłaty odszkodowania powołując się na § 8 ust. 1 pkt 4 o.w.u.. W uzasadnieniu wyjaśniła również, że przeprowadzona analiza dotychczasowego przebiegu zawartych oraz kontynuowanych ubezpieczeń komunikacyjnych nie pozwoliła niestety na zastosowanie procedury wyjątkowego potraktowania przedmiotowej szkody. Zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 5 aktualnie obowiązujących ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco strony pozwanej, ubezpieczeniem nie są objęte szkody powstałe podczas kierowania pojazdem niezarejestrowanym lub pojazdem nieposiadającym ważnego dowodu rejestracyjnego lub ważnego badania technicznego, jeżeli w odniesieniu do tego pojazdu obowiązuje wymóg rejestracji lub dokonywania okresowych badań technicznych, a stan techniczny pojazdu miał wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego. W dniu zdarzenia samochód marki O. (...)o nr rej. (...)nie posiadał aktualnego badania technicznego, którego termin ważności upłynął w dniu 27 kwietnia 2010 r..

Rozważając tak dokonane ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy uznał powództwo za bezzasadne. Nie ulegało wątpliwości, że strony procesu w roku 2010 łączyła stypizowana w art. 805 § 1 k.c. umowa ubezpieczenia. Na podstawie tej umowy strona pozwana (...) S.A.w W.- jako ubezpieczyciel - zobowiązała się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, zapłacić określone odszkodowanie za szkodę autocasco powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, a strona powodowa Parafia (...)w W.- jako ubezpieczający - zobowiązała się zapłacić składkę.

Nie ulegało też wątpliwości, że strona powodowa wywiązała się ze swego zobowiązania zaciągniętego na podstawie niniejszej umowy, bowiem zapłaciła należną składkę na rzecz strony pozwanej, co było bezsporne. Bezsporne było również, że w dniu 9 czerwca 2010 r. doszło do kolizji drogowej samochodu marki O. (...) o nr rej. (...), kierowanego przez proboszcza strony powodowej W. S. w miejscowości O., polegającej na tym, że W. S. nie zauważył nadjeżdżającej ciężarówki, w wyniku czego został przez nią uszkodzony przód samochodu strony powodowej. Winnym tejże kolizji drogowej był W. S., który został ukarany mandatem karnym. Bezspornym było także, że w momencie zdarzenia samochód strony powodowej nie posiadał ważnego badania technicznego. W trakcie toczącego się procesu sądowego spór pomiędzy jego stronami dotyczył jedynie kwestii, czy w okolicznościach niniejszej sprawy brak posiadania przez stronę powodową ważnego badania technicznego pojazdu może być podstawą odmowy wypłaty przez stronę pozwaną odszkodowania z tytułu omawianej umowy ubezpieczenia autocasco. W myśl § 8 ust. 1 pkt 4 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco dla klienta indywidualnego oraz małego i średniego przedsiębiorcy strony pozwanej, ustalonych uchwałą Zarządu (...) S.A. Nr (...) z dnia 9 lutego 2009 r., ubezpieczeniem tym nie są objęte szkody powstałe podczas kierowania pojazdem niezarejestrowanym lub pojazdem nie posiadającym ważnego dowodu rejestracyjnego lub ważnego badania technicznego – jeżeli w odniesieniu do tego pojazdu obowiązuje wymóg rejestracji i dokonywania okresowych badań technicznych. Zgodnie z art. 807 § 1 k.c., z którego wynika, że postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia lub postanowienia umowy ubezpieczenia sprzeczne z przepisami niniejszego tytułu są nieważne, chyba że dalsze przepisy przewidują wyjątki. Sąd Rejonowy powołał się na orzecznictwo Sądu Najwyższego wydane tle stosowania powyższego przepisu, i tak:

- 1. Prawidłowe zastosowanie dyspozycji przepisu art. 807 § 1 k.c. i posłużenie się określoną w nim sankcją nieważności wymaga jednoznacznego wskazania, w sposób nie nasuwający wątpliwości, z którym przepisem tytułu XXVII k.c. poświęconego umowie ubezpieczenia pozostaje w sprzeczności konkretne postanowienie umowy ubezpieczenia lub konkretne postanowienie o.w.u..
- 2. Postanowienia umowy ubezpieczenia lub postanowienia o.w.u. ubezpieczyciela, mogą przewidywać konkretne wyłączenia odpowiedzialności gwarancyjnej zakładu ubezpieczeń, jeżeli tylko wyłączenia takie nie pozostają w sprzeczności z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.
- 3. Strony dobrowolnej umowy ubezpieczenia mienia mogą skutecznie zastrzec w jej treści określone obowiązki, których wykonanie przez ubezpieczającego służyć ma ochronie uprawnionego interesu ubezpieczyciela zagrożonego zdarzeniem objętym ryzykiem ubezpieczeniowym. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2003 r., sygn. I CK 365/02, LEX nr 599511).
- Strony umowy ubezpieczenia auto-casco mogą wprowadzić do treści stosunku umownego środki prawne służące ochronie uprawnionego interesu ubezpieczyciela zagrożonego ubezpieczeniem skradzionego samochodu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2000 r., sygn. I CKN 744/98, LEX nr 50833).

Podzielając powyższą argumentację Sądu Najwyższego, Sąd Rejonowy uznał, że strona powodowa nie wskazała żadnego przepisu tytułu XXVII k.c. poświęconego umowie ubezpieczenia, z którym to przepisem pozostawałoby w sprzeczności postanowienie § 8 ust. 1 pkt 4 o.w.u. Tymczasem prawidłowe zastosowanie dyspozycji przepisu art. 807 § 1 k.c. i posłużenie się określoną w nim sankcją nieważności wymaga jednoznacznego wskazania, w sposób nie nasuwający wątpliwości, z którym przepisem tytułu XXVII k.c., poświęconego umowie ubezpieczenia, pozostaje w sprzeczności konkretne postanowienie umowy ubezpieczenia lub konkretne postanowienie o.w.u. Źródłem ochrony ubezpieczeniowej jest zawsze umowa ubezpieczenia zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r., Nr 11, poz. 66 ze zm.). Strony tej umowy są zatem uprawnione do kształtowania treści wzajemnych praw i obowiązków w sposób odbiegający od standardowych i ogólnych warunków umowy. Zwłaszcza przy zawieraniu umów w zakresie ubezpieczeń dobrowolnych nie jest wyłączone ograniczanie w umowach ubezpieczenia zakresu ochrony ubezpieczeniowej, w stosunku do zakresu wynikającego z treści postanowień wzorców umownych. Stosownie do art. 807 § 1 k.c., przepisy tytułu XXVII k.c. poświęconego umowie ubezpieczenia zawierają normy o charakterze iuris cogentis. Określenie praw i obowiązków stron umowy ubezpieczenia pozostaje poza regulacją imperatywnych norm kodeksowych, z wyłączeniem jedynie tych kwestii, które zostały wyraźnie, pozytywnie unormowane w bezwzględnie obowiązujących normach przepisów tytułu XXVII księgi III k.c. Tam bowiem gdzie brak jest jednoznacznych uregulowań w treści norm kogentnych, strony mają, w granicach wynikających z art. 3531 k.c., swobodę ukształtowania treści kreowanego przez nie stosunku prawnego. W okolicznościach niniejszej sprawy, nie pozostaje zatem w sprzeczności z przepisami tytułu XXVII k.c. regulującymi umowę ubezpieczenia, postanowienie o.w.u., zawarte w § 8 ust. 1 pkt 4, a nakładające na ubezpieczonego obowiązek posiadania ważnego badania technicznego – jeżeli w odniesieniu do tego pojazdu obowiązuje wymóg dokonywania okresowych badań technicznych, będący elementem treści zawiązanego między stronami sporu stosunku obligacyjnego. Nie jest bowiem sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami k.c., regulującymi umowę ubezpieczenia, takie postanowienie dobrowolnej umowy ubezpieczenia, które zmierza do ograniczenia ryzyk przyjmowanych do ubezpieczenia, przez uzależnienie udzielenia ochrony ubezpieczeniowej lub ograniczenia jej zakresu od spełnienia określonych obowiązków przez ubezpieczającego. Bezasadny jest zatem zarzut strony powodowej, że odmowa wypłaty przez (...) S.A. odszkodowania z tytułu łączącej strony umowy ubezpieczenia autocasco jest nieuprawniona z uwagi na brak związku przyczynowego pomiędzy zaistniałą szkodą, a adnotacją w dowodzie rejestracyjnym dotyczącą badania technicznego w sytuacji, gdy przedmiotowy samochód był sprawny technicznie. Strona powodowa stale serwisując samochód w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowo – Usługowym (...) w W. miała pełną wiedzę, iż nie posiada on uprawnień do dokonywania okresowych badań technicznych wymaganych przez przepisy art. 81 i następne ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r., Nr 108, poz. 908 ze zm.). Miała też pełną wiedzę co do konieczności posiadania

ważnego badania technicznego pojazdu i to nie tylko ze względu na zawartą umowę ubezpieczenia autocasco, ale i treść cytowanej wyżej ustawy Prawo o ruchu drogowym. Gdyby strona powodowa miała wątpliwości co do zasadności wprowadzenia do umowy stron wymogu posiadania ważnego badania technicznego samochodu, jako okoliczności warunkującej uzyskanie świadczenia z tytułu umowy ubezpieczenia autocasco, na podstawie § 2 ust. 1 o.w.u., mogła domagać się wprowadzenia postanowienia odmiennego od ustalonego w niniejszych o.w.u.. Wskazać również należy, że fakt innego aktualnie brzmienia o.w.u. w analizowanym zakresie nie może mieć wpływu na treść łączącego strony stosunku zobowiązaniowego. Jego treść ustalona być winna z uwzględnieniem o.w.u. obowiązujących w okresie ubezpieczeniowym, nie zaś takich, które weszły w życie po upływie tego terminu.

Bezasadny był również, w ocenie Sądu pierwszej instancji, zarzut uchybienia przez stronę pozwaną normie art. 5 k.c., poprzez nakłanianie powoda do sprzedaży uszkodzonego samochodu za określoną kwotę wylicytowaną na specjalistycznej platformie internetowej, a następnie odmowę wypłaty brakującej części odszkodowania. Jak wynika z akt niniejszej sprawy strona pozwana od pierwszego pisma z dnia 15 czerwca 2010 r. wzywała stronę powodową do przedłożenia, jako dokumentu koniecznego do ustalenia odpowiedzialności (...) S.A. i wysokości odszkodowania, dowodu rejestracyjnego pojazdu (w przypadku zatrzymania oryginału przez Policję – kopii potwierdzonej w Urzędzie Komunikacji). To wezwanie zostało podtrzymane również w piśmie z dnia 23 czerwca 2010 r.. Powyższy dokument został złożony stronie pozwanej w dniu 5 lipca 2010 r., gdy tymczasem już w piśmie z dnia 23 czerwca 2010 r. (...) S.A. zaproponowała sprzedaż uszkodzonego samochodu podmiotowi, który wylicytował najwyższą cenę na specjalistycznej platformie internetowej. Jednocześnie wskazała ona, że decyzję o odsprzedaniu strona powodowa winna podjąć do 13 lipca 2010 r. tj. do końca terminu obowiązywania oferty, co ostatecznie nastąpiło w dniu 8 lipca 2010 r. Wobec powyższego, w okolicznościach niniejszej sprawy, nie sposób było mówić o uchybieniu przez stronę pozwaną normie art. 5 k.c., bowiem od momentu zgłoszenia szkody przez stronę powodową informowała ją ona o konieczności przedłożenia dowodu rejestracyjnego celem m.in. zweryfikowania ważności badania technicznego auta. Nadto art. 5 k.c. nie mógł stanowić podstawy wydania wyroku uwzględniającego powództwo.

Ustalając stan faktyczny sprawy Sąd oparł się na wszystkich dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy i przywołanych w stanie faktycznym uzasadnienia. Pozostałe dowody zgromadzone w toku niniejszego postępowania nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

W apelacji od powyższego wyroku strona zarzuciła:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 385¹ i 385² k.c., przez niezastosowanie norm zawartych w tych przepisach, w sytuacji gdy za niedozwoloną klauzulę umowną 7 kwietnia 2011r. zostało uznane unormowanie wyłączające odpowiedzialność Towarzystwa (...) za szkody powstałe w czasie ruchu pojazdu, gdy pojazd ten nie posiadał m. in. ważnego badania technicznego w oderwaniu od związku przyczynowego pomiędzy powyższym brakiem, a zaistniałą kolizją,
- art. 354 i 361 k.c. poprzez nieuwzględnienie istoty zobowiązaniowego stosunku łączącego strony w zakresie konieczności istnienia związku przyczynowego, jak też zasad towarzyszących prawidłowemu wykonaniu zobowiązania, w tym przypadku wypłaty odszkodowania przez pozwanego, a w konsekwencji:
- naruszenia art. 5 k.c. przez jego błędną wykładnię i stwierdzenie przez Sąd, że nie zachodzi naruszenie powyższej normy, bowiem strona powodowa spóźniła się z przedstawieniem dowodu rejestracyjnego pojazdu, w sytuacji gdy został on zatrzymany przez policję w dniu wypadku i powód nie dysponował tym dokumentem.

2. Naruszenie przepisów prawa procesowego, art. 328 § 2 k.p.c. przez nierozważenie odmienności sytuacji prawnej, w jakiej znalazła się strona powodowa, w dacie wniesienia pozwu, od sytuacji istniejącej w toku postępowania likwidacyjnego, kiedy to legalność unormowania § 8 ust. 1 pkt 4 o.w.u., nie była uznana za klauzulę niedozwoloną, a w dacie orzekania unormowanie to uznać należało za nieważne.

3. sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału, polegające na przyjęciu, że strona pozwana w korespondencji ze stroną powodową nie kwestionowała konieczności likwidacji szkody, pośrednicząc w sprzedaży internetowej, a odmowę wypłaty reszty odszkodowania stanowiącego różnicę pomiędzy wartością pojazdu przed wypadkiem, a ceną auta uszkodzonego uzyskaną przy sprzedaży, traktować należało jako wprowadzenie w błąd, a nawet wykorzystanie przymusowej sytuacji, w jakiej się znalazła strona powodowa, przy uwzględnieniu, że łącząca strony umowa, jak i o.w.u. nie obejmowały takiego toku postępowania strony pozwanej przy likwidacji szkody.

Wskazując na powyższe zarzuty strona powodowa wniosła o zmianę wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu za obie instancje.

Sąd Okręgowy rozpoznając apelację oparł się na ustaleniach faktycznych Sądu Rejonowego i zważył co następuje. Apelacja podlegała uwzględnieniu, aczkolwiek z innych przyczyn niż w niej wskazane. Wprawdzie wbrew stanowisku apelującej, a co zasadnie podnosiła strona pozwana, a i co przyznał na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik strony powodowej, brak jest w rozpoznawanej sprawie podstaw do stosowania przepisów art. 385¹ - 385³ k.c., z uwagi na to, że strona powodowa nie mogła być uznana za konsumenta w rozumieniu art. 22¹ k.c. Ma również rację Sąd Rejonowy wskazując w rozważaniach zaskarżonego wyroku na brak sprzeczności treści § 8 ust. 1 pkt 4 o.w.u. z bezwzględnie obowiązującymi przepisami tytułu XXVII księgi III k.c. (art. 807 § 1 k.c.). Sąd ten rozpoznając sprawę nie rozważył jednak ważności powyższego postanowienia o.w.u. na tle przepisu art. 58 § 2 k.c., zgodnie z którym nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Niewątpliwie zaś, skoro powyższe warunki w związku z zawarciem umowy ubezpieczenia auto – casco wiązały strony w ramach tejże umowy, to ich treść podlegała również ocenie zgodności z zasadami współżycia społecznego, o których mowa w powołanym przepisie. Odmowa zaś naprawienia szkody w ramach ubezpieczenia auto – casco, tylko z tej przyczyny, że samochód nie miał przeprowadzonych okresowych badań technicznych, pomimo niekwestionowanego w niniejszej sprawie braku jakiegokolwiek związku przyczynowego między stanem technicznym pojazdu, a wypadkiem ubezpieczeniowym, naruszała przede wszystkim zasadę wzajemnej lojalności i uczciwości stron umowy, w szczególności, że strona powodowa, co również nie było kwestionowane, rzetelnie wywiązała się z obowiązku opłacenia składki i co też czyniła od lat, korzystając z usług strony pozwanej. Oczywiście jest, że na skarżącej spoczywał obowiązek przeprowadzenia okresowych badań technicznych samochodu, jednak zaniechanie ich wykonania, w sytuacji braku powyższego związku przyczynowego między stanem technicznym auta, a zdarzeniem, nie mógł w świetle wskazanych wyżej zasad współżycia społecznego, uzasadniać odmowy przez ubezpieczyciela naprawienia szkody. Dodatkowo już tylko w takim stanie rzeczy zauważyć należy, że sprzeczność rozpatrywanego postanowienia o.w.u. z dobrymi obyczajami i rażące naruszanie interesów konsumenta (art. 385¹ § 1 k.c.) znalazło odzwierciedlenie (co przyznawała też strona pozwana w odpowiedzi na apelację) we wpisie klauzuli odpowiadającej treści tegoż postanowienia, w dniu 21 września 2011r., do rejestru klauzul niedozwolonych, a obecnie obowiązujące u strony pozwanej o.w.u. przewidują wyłączenie odpowiedzialności ubezpieczyciela w sytuacji braku okresowych badań technicznych pojazdu, tylko w przypadku gdy stan techniczny pojazdu miał wpływ na wystąpienie zdarzenia (k. 47). Wskazane dobre obyczaje stanowią niewątpliwie również rodzaj zasad współżycia społecznego, a powyższe uznanie postanowienia o.w.u. za klauzulę niedozwoloną tylko zatem potwierdza jego sprzeczność z zasadami współżycia społecznego, prowadzącą do nieważności umowy w części odnoszącej się do tegoż postanowienia (art. 58 § 3 k.c.), na podstawie powołanego art. 58 § 2 k.c., a którą to nieważność Sąd powinien brać pod rozwagę niezależnie od zarzutów stron i w każdym postępowaniu. Dlatego też bez większego znaczenia jest uznanie wskazywanej klauzuli za niedozwoloną już po zajściu wypadku ubezpieczeniowego będącego przedmiotem sprawy.

Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok (pkt I) orzekając o kosztach procesu, na które składała się opłata od pozwu i koszty związane z ustanowieniem pełnomocnika, na podstawie art. 98 § 1 i 3 w związku z § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zmianami), a w myśl art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 391 § 1 zdanie

pierwsze k.p.c. oraz § 6 pkt 5 w związku z § 13 ust. 1 pkt 1 powołanego Rozporządzenia, orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego, na które również składała się opłata od apelacji i wynagrodzenie pełnomocnika (pkt II).